

Vysoká přidaná hodnota – znalostní ekonomika

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktuality

03

Čtvrtletník
Okresní hospodářské
komory Most
číslo 3 | ročník 4 - září 2009

Znalostní ekonomika má „lepší“ pracovní sílu

... rozhovor s Janem Švejnařem str. 6 – 7

Znalostní ekonomika – naděje nebo chiméra?

... Ing. František Kružík str. 14 – 16

Komora s.r.o.

Krize – bod obratu

Všichni o ní mluví, všichni o ní vědí. O kom, o hospodářské krizi. Slovo krize má původ v řeckém slovo *krisis*, což v původním významu znamenalo bod zlomu. Kam tento bod zlomu směřuje obce a města, najdete v odpovědích starostů a primátorů obcí a měst, kterým jsme za vás položili otázku:

„V poslední době se ukazuje v plné nahotě, že pojem hospodářské krize není jen vzdáleným virtuálním pojmem a výkonnost ekonomiky se ve svých projevech projevuje i v rozpočtech měst. Můžete nám říci, zda má a jaké má dopady do rozpočtů vašeho města pokles výkonnosti ekonomiky a co bychom měli společně v regionu dělat nebo nedělat?“

Pokles výkonnosti ekonomiky se výrazně odrazil v rozpočtu města Litvínova. V současné době představují ztráty města zhruba 30 mil. Kč. Snažíme se rozpočet vyrovnat úspornými opatřeními. Šetří se na provozních výdajích, ale také na investicích. Pro zmírnění dopadu hospodářské krize na Litvínovsku upřednostňujeme v zakázkách místní podnikatele. Dáváme práci především lidem z regionu. Tím také naplňujeme smlouvu o vzájemné spolupráci, kterou město s OHK Most uzavřelo.

JUDr. Daniel Volák, starosta města Litvínov

Rozpočet našeho města počítá s určitou výší daňových výnosů v obci, srovnáním daně na 15 %, došlo k poklesu výnosů daní, na který nás upozornil FÚ Litvínov, neboť na jednom inkasu daní máme záporný zůstatek, který musí být vyrovnán do konce roku 2009. Do rozpočtu města Lom na rok 2009 je zařazena daňová výtěžnost, daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti. Oproti roku 2008 došlo k poklesu výnosu této daně zhruba o 2 miliony korun. Tato skutečnost se projeví v rozpočtu města, a tudíž v přehodnocení výdajů potřeb města Lomu.

Ing. Josef Nétek, starosta města Lom

Pokles výkonnosti ekonomiky se samozřejmě přímoúměrně projevuje i na hospodaření měst a obcí. Hospodaření municipalit je závislé na výnosech ze sdílených daní vybíraných státem, jejichž část je přerozdělována dle stanovených kritérií obcím. Probíhající recese již snížila příjmy rozpočtu města Chomutova o 40 milionů korun a nejtěžší období teprve přijde. Daňové výnosy jsou totiž přerozdělovány s ročním zpožděním. Krize vrcholila v letošním roce a v roce příštím lze očekávat určité oživení, obce dostanou výnosy za rok 2009 až v roce 2010. To znamená, že nejvyšší dopad na municipální rozpočty teprve zažijeme. Pro zmírnění dopadu krize na rozpočet města jsme v zastupitelstvu města opakovaně schválili opatření vedoucí k omezení výdajů rozpočtu města, tím jsme zajistili, že propad není tak vysoký, jak by se očekávalo. Úspory provozních výdajů města a městských organizací soustředíme na investiční akce. Velké stavební zakázky v rámci IPRM již nyní podpořily rozvoj ekonomiky regionu a přinesly práci desítkám lidí z Chomutovska.

Ing. Mgr. Ivana Řápková, primátorka města Chomutov

Ano, současný vývoj v ekonomice státu má velký dopad do příjmů obcí, a tím samozřejmě také do příjmů Statutárního města Most. Tento vývoj je důkazem skutečnosti, že propojené trhy mají i své nevýhody. Rovněž skutečnost, že jsou obce v podstatě odkázány na přerozdělovací proces zákona o rozpočtovém určení daní, není ideální.

V současné době jsou možnosti obcí i měst v získávání dalších prostředků omezeny, protože převážná část majetků byla již v minulosti rozprodána. Pokud mám kvantifikovat pokles daňových příjmů města, jsou za prvních šest měsíců letošního roku ve srovnání s rokem minulým nižší o cca 28 mil. Kč, z toho u tzv. sdílených daní činí tento pokles 20 mil. Kč, o 6 mil. Kč byl nižší i výběr správních poplatků, které jsou také součástí daňových příjmů v oblasti registrace vozidel, a to jak domácí výroby, tak dovozu.

K 31. 7. 2009 se pokles daňových příjmů proti loňskému roku dramaticky prohloubil a činí již téměř 62 mil. Kč. Možnosti regionu k omezení dopadů krize na příjmy města jsou prakticky nulové. Systém přerozdělování daňových výnosů je založen na principu počtu obyvatel. Objem vybraných daní je pak zcela závislý na celkovém stavu ekonomiky a daňové legislativě. Platí tedy jednoduché pravidlo, že každé snížení daňového zatížení a snížení inkasa daní přináší nižší příjmy městům a obcím.

Samotné město Most má pro rok 2009 zpracován a schválen rozpočet, který na straně příjmů byl opatrný. Na základě znalosti vývoje výběru daní byly přijaty škrty v rozpočtu v rozsahu cca 50 mil. Kč. Proto při započítání zdrojů, které má město k dispozici, bude finanční situace v letošním roce zvládnutelná.

Ing. Vlastimil Vozka, primátor města Most

Odpověď na otázku, jak se krize projevila v rozpočtu našeho města, není úplně jednoduchá. Když jsme tvořili rozpočet na rok 2009, tak jsme s krizí trochu počítali a místo, abychom navýšili příjmy o 4 až 5 %, jak nám bylo doporučováno, tak jsme je o těch 5 % snížili. Tím nedošlo k tak velkému propadu a na straně příjmů za 1. pol. roku 2009 plníme příjmy na 47 %. Ale samozřejmě to znamenalo spoustu škrťů v rozpočtu. Bohužel si myslím, že v budoucnu bude ještě hůř. Recept na to, co dělat či nedělat společně v regionu, bohužel nevím.

Miroslav Huml, starosta města Meziboří

Motto:

*Devět desetin moudrosti je - být moudrý
včas! [Cicero Marcus Tullius]*

Vážení čtenáři,

když jsme připravovali na začátku roku témata pro náš časopis, tak jsme ani ve snu netušili, v jaké dramatické a zvláštní době budeme filozofovat o znalostní ekonomice a vzdělanosti. Tato snaha o intelektuální téma, kdy jsme se chtěli zamýšlet nad potenciálem znalostní ekonomiky a hledat nuance ve vzdělanostním systému, je dnes pohlcována už skutečně smutnou realitou a ve světle dění jsou tyto ideály poněkud zvláštní a zdánlivě nicotné. Nicméně se nám podařilo dát dohromady řadu zajímavých názorů zasvěcených lidí a doufám, že i v této době budou podnětným čtením. Vrátili jsme se k problematice vzdělanosti. Lidé z učitelské praxe někdy diplomaticky, jindy naplnou, sdělují, že v našem vzdělanostním systému není něco v pořádku a centrální sebechvála je pouze sebechválou, ale k pokroku bohužel nevede a nepovede. Vskutku otřesné jsou svými fakty tabulky, které nám připravil pan František Kružík ve svém příspěvku. Diplomatically se ke stejnému problému vyjádřila paní rektorka Univerzity J. E. Purkyně Iva Ritschelová. Zajme i pojem „břečtanová liga“, který jsem slyšel poprvé a možná i mnozí z vás. Nelze se také nezmínit o článku paní ředitelky SPŠ Zdeňky Němečkové k ostudě tohoto státu a jeho ministerstva „školnictví“, kterou je už letitá neschopnost opět zavést státní maturity. Řadíme se k posledním dvěma státům Evropy (Řecko a Lichtenštejnsko), které si nezajišťují státní vliv na kontrolu znalostí u nás přibližně 75 % populace vycházejících (a to je dnes to správné slovo) ze středních škol. Čtenář najde to své a mnohem více na našich stránkách. Lze si jen přát, aby to našly také oči a mozky povolané.

Hlavním tématem je ovšem znalostní ekonomika. Je o ní slyšet stále více a jedním z mých poznání je to, že o ní řada lidí „zasvěceně“ mluví, ale obsah tohoto pojmu si každý vysvětluje po svém – zkrátka jak jsme se v hlavním rozhovoru s panem profesorem Švejnarlem shodli, nějaká akademická definice by se „šikla“. Bylo mi ctí a po-

učením s panem profesorem při jeho nedávné návštěvě Mostecká a v avizovaném rozhovoru o všem diskutovat a věřím, že si naši výměnu názoru čtenáři se zájmem přečtou. Mohu doporučit názory pánů viceprezidentů Hospodářské komory ČR Pavla Bartoše a Zdeňka Somra. „Svůj“ je i Václav Hofmann ve své rubrice. Zdánlivě jaksi mimo téma jsme dali prostor našim starostům a primátorům k zodpovězení dvou otázek. Jednak o stavu jejich rozpočtů, kteréžto otázky se všichni bez problémů zhostili. Je to také alarmující, jakým zcela konkrétním způsobem se projevuje nevykonnost ekonomiky a jaksi se zatím o tom moc v souvislostech nemluví. Ale ta druhá část – co tedy „nadradnicově a nadregionálně“ dělat či nedělat, zůstala prakticky tzv. ve vzduchu a budeme se k tomu určitě chtít brzy vrátit.

Vážení čtenáři,

mluvil jsem v úvodu o zvláštní době. Lidé z podnikatelského prostředí zcela jistě „neskočili“ na vějíčku vládních a špičkostranických optimistů o tom, že nebude tak zle. Je zle a bude možná ještě hůře a o to podivnější jsou některé počiny, kterých jsme dnes svědky. Snad poprvé, odkdy si dovoluji vám předkládat na tomto místě lehký komentář politického dění, jsem musel v krátké době psaní tohoto úvodníku několikrát v této pasáži přepisovat, protože i to, co jsem naivně považoval za jakési jistoty, už jistotami také být nemusí a bohužel nejsou. Ústavní soud využil šance a „nablýskal“ si své sebevědomí, ať to stojí, co to stojí. „Leštídlo“ dodal jeden poslanec a nemaje si co nablýskat, vydoloval ze svého nitra zatím dobře uložené svědomí a s titulovaným mužem práva spustili lavinu, jejíž konce a dopady jsou zatím nepředstavitelné, ale bude to drahé. Ovšem místo v dějepise a učebnicích politologie je jisté. Parlamentující labuť píseň vstal jako Fénix z popela, žádoucí mimořádné volby byly - nebyly – byly a budou-li, je otázkou. Vláda neví, zda má či nemá mandát a Evropa se asi baví. (A pro jistotu - úvodník píše vzhledem k redakčním termínům dne 17. září 2009).

Ono se o tom lehce s ironií píše, ale snad všichni ti regionálně významní i nevýznamní pochopí, že to, co vidí na obrazovce svého televizoru, není akční film, groteska či seriál. Je to smutná skutečnost a tvrdá realita, která má vliv na ty všechny, kteří si možná stále ještě myslí, že se jich to netýká a že se někdo někde v dáli postará. Nestarají! První to sečtou páni starostové (např. už zde na první stránce), pak podnikatelé v bance a pak zaměstnanci a ti ostatní. Je nepředstavitelné, že

Zde si dovoluji toto téma násilně a bez závěru ukončit, protože je zcela jisté, že tato slova nebudou čtena jen po dvaadvacáté hodině.

Přeji vám, vážení čtenáři a kolegové, pokud možno krásné nestresové podzimní dny a zachovejte naši okresní hospodářské komoře nadále přízeň.

Ing. Rudolf Jung,
předseda Okresní hospodářské komory Most

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Dnešní otázku rubriky Jo-Jo jsme položili Ing. Pavlu Bartošovi, viceprezidentovi Hospodářské komory České republiky a generálním ředitelem akciové společnosti FITE.

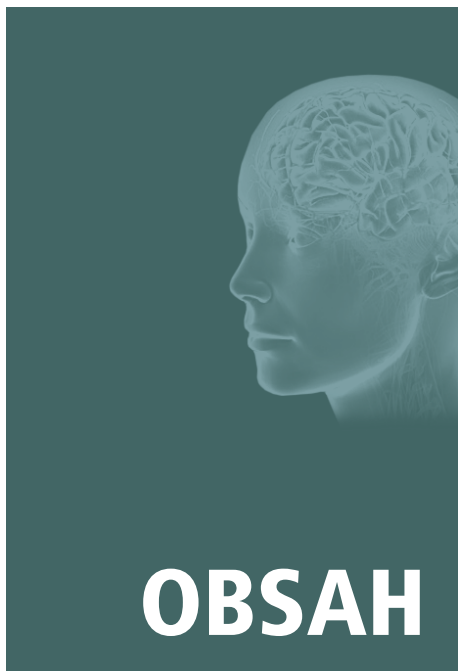
Pane viceprezidente, zářijové vydání komorového časopisu je zaměřeno na problematiku tzv. znalostní ekonomiky a na ni navazující vzdělanosti. Je podle vás dnešní průmysl podnikající v Čechách a ve stávajícím kapitálové struktuře schopen a ochoten vytvořit tržní prostor pro využití případných výtěžků a prvků znalostních ekonomik, včetně vzbuzení zájmu o technické a ekonomické vzdělání jednotlivců?

Současná doba velmi ráda využívá silné a ne vždy vstížitelné termíny. Mezi ně určitě patří „znalostní ekonomika“. Paradox tohoto termínu se ukáže při jeho negaci. Může existovat „neznalostní ekonomika“? Teď už vážně, největší devizou každého jedince jsou jeho znalosti a dovednosti, schopnost jejich uplatňování v praktickém životě. Dnešní doba zcela falešně preferuje vzdělání bez ohledu na reálné schopnosti jedince a jeho vlohy k získání a schopnosti uplatňovat praktické a na trhu práce žádané dovednosti.

Je štěstí společnosti, že ne všichni chtějí a jsou schopni být dobrými vysokoškoláky, že existují i řady lidí, kteří se výborně dovedou uplatnit i se středoškolským vzděláním, ba dokonce je velké množství lidí, kteří mají vlohy být skvělými řemeslníky. Nikdo se za své povolání nemusí stydět, každý by měl být hrdý na výsledky své práce a jeho cílem by mělo být celoživotní zdokonalování se, a v případě potřeby i schopnost změnit svou profesi.

Dobře formovaný trh práce by měl pro jedince vytvářet správné motivační prostředí. Motivace je jeden ze základních faktorů úspěchu. Musíme si ale uvědomit o jaký a čím úspěch, či mnohdy prospěch jde. Pokud chce firma vytvářet vysoké zisky, například pro svého zahraničního majitele, který jejich část realizuje v oblasti výzkumu a vývoje v zahraničí, pak můžeme sice hovořit o znalostní ekonomice, která ale má jen omezený prospěch pro naši ekonomiku.

„Pokračování na straně 13.“

Otázka pro – Krize – bod obratu **2**

Editorial, JoJo **3**

Obsah, Curriculum Vitae – Odborná sekce vzdělávání **4**

Zamyšlení - Státní maturita – ukazatel kvality školy **5**

Znalostní ekonomika má „lepší“ pracovní sílu **6 a 7**

Národní soustava kvalifikací – Klíčovým pojmem budoucnosti... **8 a 9**

KOMORA s.r.o. **10 a 11**

Úroveň a trendy ve vzdělávání – Maturita, titul a co víc? **12**

Úřad OHK MOST – pokračování JoJo, Na návštěvě u IHK **13**

Vzdělávání - Znalostní ekonomika – naděje nebo chiméra? **14 až 16**

Zeptali jsme se... **16**

Téma „TEMA“ podle Hofmanna – Znalostní ekonomika a vzdělanost – máme se proč bát? **17**

Do prance – Vzdělání a životní moudrost **18**

e-TEMA - Statutární město Teplice (Krize - bod obratu)

Celé znění časopisu a něco navíc najdete na www.komora.cz/ohk/most/default.aspx v sekci e-TEMA.

Odborná sekce vzdělávání při OHK Most patří mezi počtem členů k největší a nejaktivnější sekce této komory. Sekce byla založena 26. 6. 2000 na ustavujícím setkání a na počátku měla 6 členů. Zakládajícími členy sekce vzdělávání byly tyto instituce: ISŠS a OU Meziboří, ISŠT COP Most – Velebudice, ISŠS Litvínov – Hamr, SOU a OU Most, RSVV, s.r.o. Most, VÚHU, a.s. Most.

Curriculum vitae

Odborná sekce vzdělávání

Od počátku činnosti sekce byl do funkce jednatele zvolen Ing. Josef Švec, který tento post zastává do dnešních dnů. Gestorem sekce za představenstvo komory byl do nedávna Ing. Roman Viktora, nyní tuto funkci vykonává Mgr. Vlasta Králíčková.

Členové této sekce jsou odlišní od ostatních členů komory, protože se ve velké většině jedná o vzdělávací zařízení a ta řeší jiné problémy než klasický podnikatel. Především v odborném vzdělávání však existuje mnoho společných témat k řešení. Jsou to např. vzdělávací obsahy jednotlivých oborů, výkon praxe, úroveň teoretických znalostí a především praktických dovedností absolventů, počty těchto absolventů a jejich uplatnění v zaměstnání apod. A právě tato společná témata vytvořila základ pro rozvoj hlavních aktivit sekce vzdělávání. Mezi ty nejznámější a nejvýznamnější jistě patří projekt „Dobrého listu komory“. Tento list je již několik let udělován absolventům učňovských oborů a absolventům oborů SOŠ. Je to ocenění těm, kteří vynikají nad ostatními především v odborných znalostech a případně také v praktických dovednostech. Projekt je úspěšný, zapojují se do něj stále více škol, některé i se sídlem mimo okres Most. V současné době je také projednáváno přidělování dobrých listů absolventům VŠ, na podzim tohoto roku bude realizován první - pilotní ročník - pod patronací hejtmanky Ústeckého kraje.

Ing. Josef Švec – jednatel sekce

Další významnou aktivitou je účast členů sekce a podíl na organizaci každoročního mosteckého veletrhu odborného vzdělávání a přehlídky středních škol regionu „Sokrates“. Neméně významnou je potom i vlastní akce sekce, kterou je také každoroční „Představení regionálních pracovišť VŠ“. Mezi méně populární záležitosti, o kterých sekce jedná, potom patří např. projednávání podkladů pro úpravy sítě škol v kraji a různá další témata týkající se vzdělávání.

Jak šel čas, sekce nabírala nové členy a v současné době má 27 řádných a uznávaných členů. Mezi ně

dnes až na výjimky patří všechny střední odborné školy okresu Most, regionální pracoviště vysokých škol a také další vzdělávací instituce:

ASISTA, s.r.o., DATECH PRO, s.r.o., EKONORD, s.r.o., FVTM UJEP, Komora s.r.o., Krajský úřad Ústeckého kraje, Magistrát města Mostu, Omni Tempore o.p.s., Fakulta výrobních technologií UJEP, RSVV, s.r.o., SCHOLA HUMANITAS, SOŠ Meziboří, p. o. Soukromé střední odborné učiliště LIVA, s.r.o., SOUS Litvínov – Hamr, SPŠ, SŠ MEP Most, SŠ gastronomie a služeb, p. o., SŠT Velebudice Most, Střední odborná škola InterDACT, s.r.o., Střední odborná podnikatelská s.r.o., STŘEDNÍ ŠKOLA EDUCHEM, a.s. VOŠ, SpgŠ a OA Most, VOŠZ a SŠZ, VŠB - TU Ostrava, detašované pracoviště HGF Most VŠFS Most, o.p.s., VÚHU, a.s., Vysoká škola chemicko-technologická

TEMA
technika | ekonomika | marketing | aktuality

vydává: Okresní hospodářská komora Most
Višňová 666, 434 01 Most, tel.: 476 206 517,
email: imp@ohk-most.cz, www.ohk-most.cz
šéfredaktorka: Bc. Jolana Siblíková (jol)
redakční rada: předseda Ing. Roman Viktora
členové: Ing. Martin Hauptvogel,
Pavel Matějka, Mgr. Iva Čerňanská,
Lucie Bartoš, Bc. Jolana Siblíková
sazba a tisk: Reklamní agentura Daniel s.r.o., Čtvrtletník
náklad: 2500 výtisků, povolení MK ČR E 16676
Distribuci zajišťuje Mediaservis s.r.o. Případné reklamace uplatňujte na telefonním čísle: 724 553 119.

Státní maturita – ukazatel kvality školy

Věčné téma: „Maturita – zkouška dospělosti (?), ale hlavně znalostí“

Vzdělání není jen záležitostí diplomů z vysokých škol či maturit. Je to nekonečný proces. Pokud chceme být úspěšní a dobří v profesi, kterou děláme, musíme se stále vzdělávat. Kdo více ví, má moc, má náskok před ostatními. Státy, které pochopily význam vzdělání a investovaly do něj, brzy zjistily pozitivní ekonomické změny. Vzdělanost lidí můžeme ale posuzovat až tehdy, kdy se schopnosti a znalosti zúročí v praxi.

Vlivem demografického vývoje, kdy je úbytek žáků a středních škol, které poskytují vzdělání s maturitní zkouškou, je naopak nadbytek, se nemůžeme divit, že se školy předhánějí při přijímacím řízení bez přijímacích zkoušek ve slibech či bonusech, které nabízejí, aby přijali co největší počet žáků. Rodiče mají zájem na maturitě, aby jejich dítě nebylo ve společnosti odstrkováno a mělo lepší start do života. Bez maturity to nejde.

Maturita otevírá dveře na vysoké školy. Maturita způsobuje mnoho emocí, zvláště před výkonem

maturity. Společenská nutnost. Maturita, která sama o sobě nemá vypovídací hodnotu o kvalitě vzdělání. Všichni ji ale chtějí.

Kdo bude pracovat rukama? Nejsou vyučení řemeslníci a ti s maturitou přece nebudou a ani nejsou připravováni manuálně pracovat. Možná, že přijde doba, kdy budou oni skvěle placeni a zaměstnavatelé se budou předhánět s nabídkami za dobrého řemeslníka. Zatím ta doba neuzrála.

Příslibem pro lepší zítřky je pro mnohé státní maturita, která by měla ukázat kvalitu školy. Školy, které mají kvalitní výstupy žáků, kteří mohou bez problému absolvovat studium na vysokých školách či jsou připraveni přizpůsobit se pracovnímu trhu, se nebojí. Hlasitě volají ANO, CHCEME STÁTNÍ MATURITU!

Ty školy, které ve schopnosti svých maturantů nevěří, křičí NE!

Je zde ještě jedna skupina. POCHYBOVAČI. Čhtějí státní maturitu, ale pochybují o hodnocení výsledků. Kdo bude stanovovat hranici úspěšnosti v případě velkého procenta neúspěšných maturantů

Mgr. Zdenka Němečková

ředitelka Střední průmyslové školy Most

škol? Budou výsledky státních maturit kritériem pro existenci školy? Budou se o výsledky zajímat vysoké školy při přijímacím řízení? Mají státní maturity smysl? Neměly by finance vynaložené na státní maturity posílit slabé rozpočty škol?

Pokud je systém státních maturit připraven, je potřeba ho spustit. Mnoho států má státní maturity zavedeny a nikdo o nich nepochybuje. Vždyť vždycky je to jednou poprvé!

inzerce

Výroba PP folií pro kancelářské účely

Renolit Czech s.r.o.
435 61 Most – Čepirohy
Telefon: 476 206 811

Znalostní ekonomika má „lepší“ pracovní sílu

Jen málo lidí je možné považovat za světové ekonomy a zároveň je úzce svázat s Českou republikou. Jedním z nich je profesor Jan Švejnar, člověk křtěný Vltavou, který v sedmnácti letech emigroval a získal uplatnění a ekonomické vzdělání nejen v Americe. Díky svým životním zkušenostem a srdcem, které zůstalo v české kotlině, můžeme nyní otevřít další zajímavý elektronický most mezi profesorem Janem Švejnarem a předsedou OHK Most Rudolfem Jungem.

Jung:

Pane profesore, již mnohokrát jsme použili v našich komorových výstupech a diskusích tvrzení, že ČR, s velkou mírou pravděpodobnosti hraničící s jistotou, už nikdy nebude pro svět významná z hlediska kvantitativních ukazatelů. Naší šancí by však mohla být znalostní ekonomika a vzdělanost. K oběmu se dá, i v kontextu aktuálního dění, diskutovat a v následujících větách se tomu, když dovolíte, budeme věnovat. Ovšem - jestliže je pojem vzdělanost zdánlivě všem jasný, o pojmu „znalostní ekonomika“ už si tak jistý nejsem. I tento pojem se díky velké frekvenci užití stává všeobecným pojmem, jehož vnitřní obsah a definice mohou být nejen různorodé, ale mám obavy, že pro leckoho i zcela nejasné. Neměl byste nějakou definici, od které bychom se v našem rozhovoru mohli „odrazit“? A jak vůbec se na ni dívají ekonomové?

Švejnar:

Máte pravdu, pane předsedo, že žádná přesná definice neexistuje. Nicméně se pojmem „znalostní ekonomika“ obvykle myslí ekonomika, která maximálně využívá lidský kapitál (znalosti, zkušenosti, dovednost). Zájem o znalostní ekonomiku pak pramení především z toho, že se očekává, že tato ekonomika vykazuje vysokou přidanou hodnotu (je velmi produktivní) a tato hodnota pramení do velké míry z lidského kapitálu. Proto se v tomto typu ekonomiky mohou platit vysoké mzdy a existuje v ní vysoký životní standard.

Jung:

Trochu jste mě, pane profesore, zklamal. Myslel jsem si, že je jen mojí neznalostí, že neumím nějakou obecnou definici. Jsem profesí strojař a jako takový mám rád pragmatické a jasně definované termíny, aby jako součásti mechanismu dobře fungovaly. A jestli jste nerozporoval mé pře-

svědčení o naší významové šanci ve znalostní ekonomice i v tom volném výkladu, pak by se asi nějaká česká definice „šikla“. Možná by to byl námět pro nějakého osvíceného „homo sapiens akademikus“, aby nějakou definici pro nás vymyslel. Pak by snad každý vlivný „homo sapiens politikus“ věděl, o čem je řeč (omlouvám se za nadsázku a zlehčení). Podle mého a načteného jsme se ke znalostní ekonomice dostali přes zemědělskou ekonomiku, kde klíčovým zdrojem byla půda. Dalším krokem byla průmyslová ekonomika, kde klíčovými zdroji

a vzdělanosti – ale k tomu se ještě podrobněji dostaneme. Nicméně, nemá-li být pojem znalostní ekonomiky pouze rétoricko – virtuálním pojmem, pak se skutečně pro její analytickou využitelnost nějakému vymezení nemůžeme vyhnout. Daly by se vytipovat oblasti společenského života státu, kterým se musíme věnovat a je naše republika ve své realitě připravena na to, aby obstála?

Švejnar:

Máte pravdu, že by se přesnější definice „šikla“.

Proto se v tomto typu ekonomiky mohou platit vysoké mzdy a existuje v ní vysoký životní standard.

byly nerostné zdroje a práce. A pak se shodujeme v tom, že znalostní ekonomika (pro „fajnšmekry“ knowledge economy) je založena na využívání znalostí. Je to především o lidech, pracovitosti

Ale možná, když vezmu váš přírůstek, tak i pro vás strojaře jsou určité pojmy příliš široké – například pojem „motor“. Musí se pak dále definovat, jaký motor, za jakým účelem, s jakými výsledky, atd. Se znalostní ekonomikou je to obdobné. Je to široký koncept, ale dá se dále specifikovat podle konkrétní potřeby. Pro trochu konkrétnější představu, ekonomové používají koncept produkční funkce, ve které je zachycen výrobní proces jako nejlepší kombinace půdy, kapitálu a pracovní síly, které společně vytvářejí přidanou hodnotu, což je na úrovni celé země její HDP (hrubý domácí produkt). No a tak, jak má lepší zemědělská ekonomika lepší půdu, znalostní ekonomika má „lepší“ pracovní sílu, a tudíž vyšší HDP na hlavu. Německá

ekonomika je často ve světě viděna jako ekonomika s „lepšími“ inženýry, americká ekonomika s „lepšími“ podnikateli, my máme svůj pojem o zlatých ručičkách, to všechno jsou určité aspekty znalostní ekonomiky.

Jung:

Je ovšem zřejmé, že i znalostní ekonomika potřebuje svůj trh. A tady jsem trochu na rozpacích. V počátcích českého kapitalismu jsme si pod osvědčeným heslem „Národ sobě“ rozdali v kupo-

nové privatizaci a v dobré víře (tedy snad v dobré víře) české hospodářství. Dnes však, což se jistě tehdy neočekávalo, Česká republika (řekněme i Češi) ztrácí vliv na hospodářství a podnikání na svém území. Stát, ale i obce, se sebezničující slávou dále rozprodávají to, co ještě zbylo, včetně půdy. Stát a obce se poté stávají víceméně pasivními účastníky dění. Sice se dá namítnout, že v rámci globalizace je pohyb kapitálu běžný, ale já jaksí nevidím tok českého kapitálu a s tím související vliv směrem ven z ČR. (Nic na tom nemění expanze některých segmentů energetiky.) Jaký, pane profesore, vidíte tržní prostor, pro dejme tomu masivní uplatnitelnost budoucích aktérů znalostní ekonomiky v ČR, když znalostní majetek je nejpečlivěji

střeženým nehmotným majetkem v centrálních zahraničních vlastníků takřka všeho našeho průmyslového potenciálu?

Švejnar:

Toto se dá dobře interpretovat právě v kontextu výše zmíněné produkční funkce. Nechme na chvíli stranou půdu a zaměřme se na kapitál a pracovní sílu. Přidaná hodnota je rozdělena mezi vlastníky kapitálu a pracovní síly. Jak jste správně poznamenal, my jsme prodali značnou část svého fyzického (například průmyslového) kapitálu a získali jsme za to finanční kapitál, který jsme buď spotřebovali či proinvestovali (ten již neexistuje), nebo jsme jej dobře investovali (ten existuje a přináší nám blahobyť). Ten majetek či fyzický kapitál, který je střežen v centrálních zahraničních vlastníků, přináší zisk těmto vlastníkům, ale též generuje mzdy pro naše zaměstnance. Jestliže (ne)jsou naši zaměstnanci hodnotní ve smyslu znalostí a schopností, tak jim zahraniční majitelé kapitálu (ne)musí platit poměrně vysoké mzdy – je zde trh a znalostní ekonomika odměňuje zaměstnance (i sebezaměstnance) podle tržní hodnoty jejich znalostí. To je též jeden z hlavních důvodů, proč jsme jako země investovali do vzdělanosti tím, že jsme podstatně zvýšili procento mladých lidí studujících na terciární úrovni.

Jung:

Možná už jen krátce k problematice vzdělanosti. Já mám po posledních zkušenostech pocit, že náš vzdělávací systém je stále více poplatný statistice vykazovatelnou honbou za tituly a osvědčení o absolvovaném (odchozeném) vzdělání, než snahou o obsah a znalostní úroveň. Třeba s neustálými snahami o odklad státních maturit jako snad jediného srovnávacího měřítka nejen škol navzájem, ale i možnosti nastavení jednotných hodnotitelných kritérií absolventů. Tím vytváříme přímo předpoklady ke zmiňovaným jevům a nejen ve středním školství. Pane profesore, jste také vysokoškolský pedagog a řada vašich kolegů z českých vysokých škol vyslovuje značné obavy o budoucí úrovni našich absolventů. Mám obavu, že převažuje bohužel rovnice „jeden nastupující vysokoškolák = x tisíc Kč“ nad prokázáním předpokladů ke studiu. Můžete podle svých zkušeností vystavit „vysvědčení“ českému školství?

Švejnar:

Zde s vámi do velké míry souhlasím. Naši velkou výzvou je nyní zlepšení kvality českého školství. Vzděláváme celkem všechny občany, ale zvláště

Německá ekonomika je často ve světě viděna jako ekonomika s „lepšími“ inženýry, americká ekonomika s „lepšími“ podnikateli, my máme svůj pojem o zlatých ručičkách, to všechno jsou určité aspekty znalostní ekonomiky.

na terciární úrovni naše kvalita výuky a výzkumu podstatně pokulhává za světovou špičkou. Musíme se vystavit světové konkurenci, zjistit, jak a kde můžeme konkurovat, a podle toho zreformovat náš existující systém. Udělali jsme to v průmyslu, ve službách, a není důvodu nemít zdravou konkurenci a vysokou kvalitu i v sektoru školství, vědy a výzkumu.

Děkuji vám za názory a přeji, aby znalosti a „zlaté české ručičky“ patřily k sobě.

-red-

Klíčovým pojmem budoucnosti je kvalifikace

S oblibou se dnes říká, že jedinou šancí České republiky na úspěch a rozvoj je znalostní ekonomika. Bohužel mnozí z těch, kteří tento pojem tak rádi používají, si pod ním představují jen dosažení stupně vzdělání. Ale samotné „chození do školy“ k vytvoření znalostní ekonomiky nestačí. Klíčové je, jaké kompetence a kvalifikace žák nebo student ve škole získá. A právě pojem kvalifikace v dnešní době nabývá na významu.

Jsme zemí, kde od doby Marie Terezie až dosud funguje systém tak, že kvalifikace se získává jedině počátečním vzděláváním, čili již zmíněným „chozením do školy“. To však již dnešní rychlosti technologického vývoje nestačí. Mně jako zaměstnavateli přece nezáleží na tom, jak někdo získal kvalifikaci, ale na tom, zda ji ověřeně podle nějakého standardu má. Neptám se tedy, zda někdo kvalifikaci získal tím, že chodil do školy a tedy absolvoval formální vzdělávání, či absolvoval kurzy v rámci dalšího vzdělávání (kterému můžeme říkat neformální vzdělávání). Anebo vyrostl v rodině řemeslníka, od malička byl v dílně, táta ho bral k řemeslu a on ho umí stejně dobře, ne-li lépe - tomu se říká informální učení. A mně je jedno, jak kdo kvalifikaci získal, zda formálním vzděláváním, neformálním vzděláváním nebo informálním učením. Mě zajímá, jestli ji má, jaké standardy splňuje a zda je důvěryhodně ověřená.

A právě kvalifikační standardy jsou tím, k čemu mají směřovat všechny druhy vzdělávání, tedy i to počáteční, tedy školní. Jinak řečeno zaměstnavatelé řeknou, jaké potřebují nyní a v blízké budoucnosti kvalifikace, vytvoří příslušné standardy a takto popsané kvalifikace se zapíší do Národní soustavy kvalifikací. A této aktuální kvalifikaci se musí přizpůsobit školské vzdělávací programy.

Zatím je to bohužel tak, že zaměstnavatelé napíší standardy a polovina škol podle nich nemůže učit, protože na to nemá vybavení a někdy ani učitele. A myslíme-li to vážně se znalostní ekonomikou, musí se dotáhnout úroveň škol, nikoliv snížit standardy požadované zaměstnavateli.

Dobrá škola by naopak měla v tomto systému vidět příležitost. Koneckonců, proč by ve škole nemohly probíhat kurzy dospělých vedoucí k přípravě na zkoušku podle Národní soustavy kvalifikací? Jedna z motivací, kterou jsme tehdy na začátku měli, bylo přetočit postupy úředníků, ten kamenný pomalý systém, a k tomu myšlení rodičů, kam

dát své dítě do školy a kam ne. Otočme to. Tady je prostě standard, ten my jako zaměstnavatelé chceme, a když ho někdo má, tak ho zaměstnáme. V tu ránu to bude jinak, člověk ten standard bude mít, jinak bude nezaměstnaný. Jakmile půjde na školu, která ho nedovede na úroveň standardu, bude nezaměstnaný. A rodiče pak na to začnou tlačit, pokud to neumíte, tak vám nedáme naše dítě. Nebudou děti, nebude škola. O to více je zapotřebí, aby školy byly opravdu dobré a učily k tomu, co je reálně zaměstnatelné a zapojily se i do dalšího vzdělávání.

Do tohoto systému se samozřejmě zapojuje i Hospodářská komora ČR. Ta má ambici být největší autorizovanou osobou (tedy tím, kdo může zkoušet) v zemi, neboť sdružuje řádově 80 oborových společenstev, z nichž některá navíc zahrnují více oborů. Takže zastřešujeme přes stovku oborů a v rámci vnitřní organizační struktury komory jsme se dohodli, že autorizovanou osobou bude Hospodářská komora ČR a ta v rámci profesních společenství zajistí příslušnou odbornost.

A co stojí před realizátory nového systému kvalifikací nyní? Je hlavně potřeba dostat vše do hlav lidí, aby se začali jinak ptát, chovat se podle jiného vzorce a to je strašně těžké. Lidem se musí poskytnout dostatečná míra informací a porozumění, aby jim v hlavách zůstalo, že tento systém je základem, který mají používat.

V prvním bodě musíme působit na zaměstnavatele, protože když oni budou kvalifikační certifikáty chtít a vyžadovat, stane se z toho okamžitě informační vlna pro ty, kteří do zaměstnání chtějí jít. Tam to půjde rychle. V případě mladých lidí je spíš potřeba dostat to do hlav jejich rodičů, do hlav maminek, aby dávaly děti do škol, které učí na úrovni standardů, kde se hodnotící standardy ke kvalifikaci rovnají požadavkům při závěrečné učňovské zkoušce.

Jde o hodnocení kvality. Zůstaňme teď u praktických škol: ta máma dneska nemá, jak se rozhodnout, na jaké učiliště má své dítě dát. Je to učiliště dobré? Když ho moje dítě absoluuje, má téměř zaručenou práci? Umí to, co po něm v tu chvíli ta praxe požaduje? Neví, nejde to zjistit. A teď se má ptát úplně jednoduše: je váš vzdělávací program dostatečný pro to, aby to, co se tam dítě naučí, stačilo na zkoušku podle Národní soustavy kvalifikací?

Abychom toho všeho dosáhli, bude nezbytná spolupráce všech, kteří se na získávání kvalifikací podílejí. Klíčová bude spolupráce škol a zaměstnavatelů a vytváření podmínek pro tuto spolupráci. Návrhů, jak to udělat, padlo v poslední době ze strany zaměstnavatelů mnoho.

Některé z nich uvedu:

- Zpracovat návrh systému pobídek pro zvýšení počtu uchazečů o studium v oborech středního vzdělání požadovaných trhem práce.
- Iniciovat změny v legislativě týkající se zvýhodnění zaměstnavatelů participujících na vzdělávání (daňová zvýhodnění a další kompenzace).
- Konceptně a mediálně podporovat obory odborného vzdělávání požadované trhem práce.
- Uzavírat dohody o spolupráci se školami s cílem zvýšení zájmu o obory požadované trhem práce a vytvoření prostředí k úspěšnému náboru žáků a studentů do těchto oborů.
- Zpracovávat školní vzdělávací programy podle konkrétních místních podmínek a požadavků sociálních partnerů.
- Spolupracovat s výchovnými poradci na ZŠ směrem k podpoře vzdělávání požadovaného trhem práce, organizovat exkurze do firem.
- Připravit pilotní projekt přípravy pedagogických pracovníků v podnicích (stínování, stáže apod.) s cílem získání nových poznatků z teorie a praxe a poznání firemní kultury konkrétních podniků.
- V rámci primárního zajišťování lidských zdrojů

jú zapojit managementy a personalisty firem do náboru žáků ze základních škol do oborů vzdělání požadovaných trhem práce.

- Dle potřeb a požadavků firem zajistit širší nabídku vzdělávání pro učitele odborných předmětů a praktického vyučování včetně jejich stáží ve firmách.
- Usilovat o zlepšení materiálního vybavení škol pro provádění pracovního vyučování a materiálně pomáhat při obnově výuky pracovního vyučování v základních školách.
- Vytvořit návrh systému účinného přechodu absolventů škol do praxe s cílem udržet zájem absolventů oborů vzdělání požadovaných trhem práce o práci ve vystudovaném oboru a usilovat o jejich stabilizaci ve firmách zlepšením jejich pracovního prostředí, mzdových podmínek a individuální péče o jejich potřeby a osobní rozvoj.

Teď jen mít politiky, kteří se o tyto věci budou chtít starat. Ale to už by byl jiný článek, i když v současné době velmi aktuální.

RNDr. Zdeněk Somr,
viceprezident Hospodářské komory ČR

**VYSOKÁ ŠKOLA
CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ
V PRAZE**

Den otevřených dveří
na VŠCHT Praha
20. - 21. listopadu

Vítejte ve světě
moderní chemie

Zajímá vás svět kolem nás? Pak jsme tu pro vás! Přijďte se podívat, než podáte přihlášku! Uvidíte například funkční sklářskou pec i pivovar. Vyzkoušíte si, zda rozeznáte vůně a prohlédnete si laboratoře i mineralogické sbírky.

S diplomem z VŠCHT Praha
k zajištěné budoucnosti!

Výukovém a studijním centru
VŠCHT Praha v Mostě-Velebudicích
Dělnická 21, 434 01 Most

www.vscht.cz
most@vscht.cz
tel.: 476 137 440

Rozšíření činností certifikačního orgánu

Certifikační orgán KOMORACERT®, který je součástí společnosti KOMORA s.r.o., podstupuje v současné době přípravu činností, jejichž výsledkem bude rozšíření akreditace o nové obory, pro certifikace dle normy ČSN EN ISO 9001:2009, a získání možnosti posuzovat své zákazníky podle mezinárodně platného standardu ČSN EN ISO 14001:2005 – Systém environmentálního managementu. Cílem a hlavním důvodem tohoto záměru je zkvalitnění rozsahu nabízených činností, vedoucí k jejich komplexnosti. Dokončení přípravného procesu a získání akreditace je plánováno na přelomu měsíce listopadu a prosince letošního roku.

Celkový záměr je součástí aktivit probíhajících v rámci „Roku životního prostředí“, který byl vyhlášen jako hlavní téma roku 2009, zakladatelem společnosti KOMORA s.r.o. a certifikačního orgánu

KOMORACERT®, Okresní hospodářskou komorou Most. Společnost následně nabídne provádění certifikací všem subjektům s ekologickým směřením, které se rozhodly veřejně deklarovat svůj vztah k přírodě a životnímu prostředí (environmentu).

Norma ČSN EN ISO 14001:2005 je českou verzí evropské normy EN ISO14001:2004, která má status české technické normy a byla jí nahrazena verze z června 1997. Mezinárodní normy pro oblast environmentálního managementu mají organizacím poskytnout prvky účinného systému environmentálního managementu (EMS), které je možno integrovat s ostatními procesy řízení, a tak pomáhat organizacím dosáhnout environmentálních a ekonomických cílů. Shora uvedenou normou jsou specifikovány požadavky na systém environmentálního řízení, které umožňují přípravu a zavedení politiky i cílů, dále zahrnují ustanovení právních předpisů a dalších požadavků, které se

na konkrétní organizaci vztahují. Nedílnou součástí posuzovaných systémů jsou také informace o významných environmentálních aspektech, tedy rizicích, jimiž může dotyčná organizace způsobit újmu životnímu prostředí. Mezi tato rizika, která je organizace uplatňující zmiňovaný standard povinná určit, stanovit míru závažnosti a následně řídit, patří především možné znečištění ovzduší, vod, zátěž okolí hlukem a produkce odpadů. Norma je koncipována tak, aby mohla být uplatněna v organizacích všech typů i velikostí a aby zohlednila různé geografické, kulturní a sociální podmínky. Hlavním cílem mezinárodní normy je podporovat ochranu životního prostředí a prevenci znečištění v rovnováze se sociálními a ekonomickými potřebami.

Obory činností, pro které bude akreditace rozšířena, významně doplní její stávající rozsah a jsou uvedeny v následujících tabulkách.

Tabulka č. 1

Kód oboru - NACE	Popis oboru
14	Výroba plastových a pryžových výrobků
19	Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení
22	Výroba motorových vozidel a ostatních dopravních prostředků a zařízení
24	Recyklace druhotných surovin
25	Výroba a rozvod elektřiny
27	Shromažďování, úprava a rozvod vody, výroba a rozvod tepelné energie
30	Ubytování a stravování
31	Doprava, skladování a spoje
37	Vzdělávání
39	Vzdělávání

Tabulka č. 2

Kód oboru - NACE	Popis oboru
17	Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků
18	Výroba a opravy strojů a zařízení jinde neuvedených
22	Výroba motorových vozidel a ostatních dopravních prostředků a zařízení
24	Recyklace druhotných surovin
28	Stavebnictví
29	Obchod; opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní spotřebu a převážně pro domácnost
39	Ostatní veřejné, sociální a osobní služby

Tabulka č. 1 obsahuje výčet oborů platných pro rozšíření již akreditovaného standardu ČSN EN ISO 9001:2001.

Tabulka č. 2 obsahuje vybrané obory pro standard ČSN EN ISO 14001:2005.

Současně s rozšířením je během připravovaného procesu plánován i přechod, který umožní certifikačnímu orgánu certifikovat své zákazníky dle nového vydání normy ČSN EN ISO 9001:2009, která je od 14. 11. 2009 závazná pro všechny nově certifikované společnosti, či společnosti, které v rámci tříletého cyklu podstupují proces recertifikace, a po 14. 11. 2010 již pro všechny certifikované společnosti.

Společnost Komora s.r.o. je vnímána jako moderní, dynamická a neustále se rozvíjející společnost, pro niž je nejlepší reklamou rostoucí počet zákazníků, svědčící o profesionalitě a kvalitě prováděných činností. Za zmínku stojí fakt, že za celou dobu existence se ze strany zákazníků nevyskytla jediná reklamacie nebo stížnost na činnosti touto společností realizované.

Veškeré potřebné informace vč. nezávazných nabídek vám poskytneme na telefonních číslech 476206514 (9), nebo e-mailem, po kontaktu prostřednictvím info@komoracert.cz.

Bc. Jiří Vích,
zástupce vedoucího
certifikačního orgánu

Slovníček

Téma č. 1 – Znalostní ekonomika

Znalostní ekonomika (knowledge economy) spočívá v tom, že majitel znalosti má informační výhodu před ostatními účastníky trhu. Ta mu současně zajišťuje i dočasnou konkurenční výhodu.

To, že znalosti hrají důležitou roli v ekonomice, není novou myšlenkou. Existuje několik základních definic a pouček, z nichž vybíráme:

o Znalostní ekonomika je „ekonomika, ve které mají tvorba a využívání znalostí dominantní podíl na tvorbě blahobytu. Nejedná se však pouze o rozšiřování existujících znalostí, ale především o efektivní používání a využití všech typů znalostí ve všech ekonomických aktivitách“ (DTI Competitiveness White Paper, 1998, podle [Brinkley, 2006]).

o Ekonomický úspěch je stále více založen na efektivním využití nehmotných aktiv (znalosti, dovednosti a inovační potenciál) jako klíčovém zdroji konkurenční výhody. Pojem „znalostní

ekonomika“ je pak používán k popisu této vyvíjející se ekonomické struktury“ (ESRC, 2005, podle [Brinkley, 2006]).

o Znalostní společnost je více než pouhý závazek ke zvýšenému výzkumu a vývoji. Pokrývá každý aspekt současné ekonomiky, ve které jsou znalosti základem přidané hodnoty – od výroby vyspělých technologií a informačních a komunikačních technologií přes znalostně intenzivní služby až po kreativní odvětví, jakými jsou média nebo architektura“ (Kokova zpráva, 2004, podle [Brinkley, 2006]).

o Znalostní ekonomika spočívá v tvorbě přidané hodnoty na základě zúročení znalostí, nejen díky manuální výrobě. Roste v ní význam vzdělání a využití vědeckých poznatků z hlediska celkové konkurenceschopnosti.

Téma č. 2 – Norma pro environment

ISO 14001:2004 Environmentální systémy řízení – Specifikace s návodem k použití - specifikuje požadavky na environmentální systém řízení, který by měl pro organizaci představovat rámec pro kontrolu dopadu jejich aktivit na životní prostředí a umožnit kontinuálně zlepšovat její environmentální charakteristiky. ISO

14004:2004 poskytuje směrnice pro jednotlivé elementy environmentálního systému řízení, jejich implementaci a hlavní problémy, které z ní plynou. ISO 14001 je norma, na jejímž základě si může firma nechat certifikovat environmentální systém řízení nezávislou certifikační institucí, což poté dokládá konformitu se systémem požadavků ve formě „Certifikátu ISO 14001“. Certifikace není požadavkem normy, nicméně mnoho organizací si tuto možnost vybralo kvůli kredibilitě nabyté nezávislým ověřením.

Ing. Jiří Mann, MBA

Léto odchází, podzim přichází – Letní akce končí, podzimní začíná

Krise? Spojte se s nejlepšími a proměňte ekonomické hrozby v příležitosti!

A navíc získáte poradenskou i dozorovou činnost za výrazně zvýhodněnou cenu.

Vyměňte starou normu za novou. ČSN EN ISO 9001:2001 za ČSN EN ISO 9001:2009.

Proč? Protože:

- Dne 14. 11. 2008 byl organizací ISO publikován revidovaný standard ISO 9001:2008,
- dne 01. 04. 2009 byla ÚNMZ vydána česká mutace revidovaného standardu ČSN EN ISO 9001:2009,
- Mezinárodní akreditační fórum IAF stanovilo dvouleté období pro přechod na nový standard.

Vyměňte svůj certifikační orgán za nový.

Proč? Protože:

- akceptovat nabídku znamená poznat, jak pracují skuteční profesionálové,
- nabídneme vám vysoce kvalifikované auditory a technické experty se znalostí reálného podnikatelského prostředí a potřeb podnikatelů,
- komorové certifikační orgány jsou tu jen pro vás,
- není důvod se spokojit s průměrností, pokud se nabízí špičková kvalita služeb,
- stanete se součástí elity na trhu.

... A co dál?

- Zapojíme vás do připravovaných dotačních projektů,
- staneme se vaším partnerem na cestě k vyšší kvalitě,
- zprostředkujeme vám profesionální a prověřené společnosti, působící v oblasti udržování systémů, u nichž garantujeme platby za reálně odvedenou práci, žádné netransparentní paušály,
- spolupráce s Okresní hospodářskou komorou vám přinese další nabídky a informace nezbytné pro podnikání.

OHK MOST

**Využijte
podzimní
akci**

V případě zájmu pro vás zcela nezáväzně připravíme nabídku komplexního řešení, za nejnižší možnou cenu. Jsme připraveni se přizpůsobit Vaším požadavkům na rozsah i termín.

Kontaktujte nás pro nezáväzную nabídku:

Okresní hospodářská komora Most,
Višňová 666, 434 01 Most

e-mail: iso@ohk-most.cz

Maturita, titul a co víc?

doc. Ing. Iva Ritschelová, CSc., rektorka UJEP

Současný stav a trendy úrovně vzdělanosti v ČR v kontextu znalostní ekonomiky (jako jedné cesty ke zvýšení významu a vážnosti naší republiky ve světě) je téma, kterému se věnujeme v zářijovém vydání našeho časopisu TEMA. Bezsporně se nacházíme v době, která není pro českou ekonomiku příliš povzbuzivá. Odhlédneme-li od fenoménu celosvětové krize, pak i v „normální“ době bychom museli přemýšlet o tom, jak dál. Je zřejmé, že Česká republika zcela jistě už nikdy nebude hrát nadnárodní významnou roli z hlediska kvantitativních nespoteřebních ukazatelů. V poslední době se stále více prezentuje názor, že šanci Česka je znalostní ekonomika a na ní navazující vzdělanost. Stále více se projevují obavy o úroveň české vzdělanosti, kdy honba za tituly a „vzdělanostními“ doklady potlačují samotný obsah. Učilištní maturidy posunuly společensky žádoucí úroveň středoškolského vzdělání do úrovně vysokých škol, které se toho z ekonomických důvodů rády ujaly a začaly v míře nevidané produkovat „nezbedné bakaláře“, kterým daly také možnost „doučit“ se až k akademickým titulům. O názor jsme požádali doc. Ing. Ivu Ritschelovou, CSc. – rektorku Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.

Paní rektorko, prosíme o malé zamyšlení:

Nemusíte se obávat, že by odezva na výzvu přispět do ankety o současném stavu a trendech úrovně vzdělanosti v ČR byla nedostatečná. Vždyť každý (nebo alespoň skoro každý) chodil do školy toho či onoho stupně, má osobní zkušenost se vzdělávacím systémem a s jeho protagonisty a v řadě

případů cítí nutkání se k dané problematice vyjádřit – samozřejmě na různých fórech a s různou kompetencí.

Dovolím si tvrdit, že téměř obecně je akceptován význam znalostí pro ekonomiku, resp. ekonomický rozvoj společnosti. V menší míře pak i úloha vzdělanosti při kultivaci mezilidských vztahů a v tzv. kulturním vzorci české společnosti a jejích jednotlivých vrstev. Obávám se však, že téma k diskusi bylo redakcí formulováno natolik široce, že takto definované zadání by spíše odpovídalo rozsáhlé studii či grantové úloze. Ve svém příspěvku se proto omezím jen na několik – zdůrazňuji, že subjektivních – postřehů k redakci zadané problematice, získaných či souvisejících s mou profesí vysokoškolského pedagoga.

Honba za tituly a „doklady o vzdělanosti“

Nechtěla bych popírat intenzitu a excesy tohoto trendu a jeho působení zejména v průběhu transformace české ekonomiky. Ani by to dost dobře nešlo, neboť vysokoškolské vzdělávání je v posledních letech nejrychleji rostoucím segmentem českého školství – jen za posledních 8 let vzrostl počet studentů na vysokých školách z 215 na 324 tisíc. Za tímto rychlým nárůstem vysokoškolských studentů stála společenská objednávka u vysokých škol, a s tím spojená politika, motivující vysoké školy přijímat stále vyšší počty uchazečů. A i když můžeme mít výhrady k tomuto trendu, jedna věc je neoddiskutovatelná – jen vzdělaná společnost si zajistí konkurenceschopnost a potenciál pro svůj další vývoj. A Češi historicky patřili k vzdělanějším národům. T. G. Masaryk ve svých rozhovorech s E. Ludwigem (Ludwig, E., Duch a čin, Praha, Čin 1947) zdůrazňoval: „Čech byl vždy dobře vzdělán, před válkou bylo u nás méně analfabetů než u Němců v Rakousku. Stará tradice.“

Nejsem ekonomem, který říká, že trh vyřeší vše, ale dovolím se tvrdit, že postupem času začíná růst váha kvalitativních ukazatelů na obou stranách, tzn. na straně nabídky i poptávky. Nezáleží tedy již jen na tom, jestli někdo má doklad o získaném vysokoškolském vzdělání. Personalisty stále více zajímá, na které vysoké škole vzdělání získal, jakou praxi v oboru má, jakou tematikou se zabýval ve své diplomové práci.

V tomto kontextu by se zdálo možná trochu pejorativní hovořit o „honbě za tituly“. Situaci by spíše mělo postupně stále více vyjadřovat označení „soutěž či konkurence“, a čím dříve to pochopí uchazeči o studium, tím pro ně lépe. A pochopitelně z toho vyplývá, že ty vysoké školy, které patří do české „břečtanové ligy“ (Orig. „Ivy League“ - Osmička prestižních, náročných, drahých, soukromých univerzit na východním pobřeží USA, která má ve světě vědy a vzdělávání velký respekt, a to se týká jak soukromých, tak i veřejných vysokých škol), mají určitou výchozí komparativní výhodu.

Kdo má studovat na vysokých školách?

Na první pohled se zdá odpověď bezesporná: šanci by měl mít každý, kdo má maturitu a splňuje parametry přijímacího řízení té které vysoké školy (určitou výjimkou mohou být školy uměleckého zaměření) – a tuto zásadu v podstatě ctily české vysoké školy od časů mocnářství. Avšak požadavky na úroveň a znalosti maturantů se na jednotlivých typech středních škol postupně rozrůžňovaly a k tomu přispěl jak extenzivní nárůst středních škol, tak i demografický vývoj společnosti. Z hlediska vysokých škol by se úsilí o zavedení jednotných tzv. státních maturit nemělo zdát na první pohled příliš důležité, neboť pokud by i nadále bylo aplikováno přijímací řízení, které by svým obsahem korelovalo se specifikou jednotlivých studijních programů, resp. fakult, a zajišťovalo by přijímání příslušně vybavených adeptů. Bohužel rychle přibývá počet fakult a vysokoškolských ústavů, které upouští od klasického přijímacího řízení a jediné, co požadují, je maturitní vysvědčení, a v tomto ohledu se pohled na jednotnou maturitu trochu mění.

Klesá vzdělanost zdejší populace?

K tomuto tvrzení nás motivují, obávám se, prozatím jen naše dojmy. Již jsem uváděla, že pokud se podíváme na statistické údaje, tak počet obyvatel s dokončených středním či vysokoškolským vzděláním roste. Nelze ale opominout fakt, že v Ústeckém kraji roste nejmaleji. Ale je to ten správný ukazatel vzdělanosti? Vždyť samotné vymezení pojmu vzdělání jako „soustavy vědeckých a technických vědomostí, intelektuálních a praktických dovedností, utváření morálních rysů a osobitých zájmů“ (Palán Z., Lidské zdroje, Praha, Academia 2002) naznačuje obtížnost sestavení vektoru kritérií, která by postihla všechny složky vzdělání, resp. vzdělanosti, a byla by akceptovatelná jak badatelskou obcí, tak i širokou veřejností. Tendenci kvantifikovat stupeň vzdělanosti populace nebo snad regionu několika málo čísly či nejlépe číslem jediným lze pak označit za zavádějící.

Připustíme však, že by zmíněné signály byly objektivní a prokazatelné. O co bychom pak měli za této situace usilovat především? Domnívám se, že by to měla být zejména podpora kreativního a kritického myšlení – jak u učitelů, tak následně u studentů. Dále by bylo třeba usilovat o to, aby se do řad aktivních pedagogů dostávali jen ti, kterým označení „pan učitel či paní učitelka“ skutečně náleží. Dovolím si závěrem ještě jednou ocitovat T. G. Masaryka: „V mém státě by dostával učitel největší plat, protože jeho odpovědnost je ještě větší, než odpovědnost soudce, a musily by být pro to získány nejsilnější talenty ve státě. Podívejme se na školní knihy! Už hodina dějepisu může z budoucího občana udělat nacionalistu či světoběžníka.“ A o tom, kdo vzdělává a jakým způsobem, to přece všechno je.

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Někdy se domnívám, že globální ekonomika, jejíž jsme součástí, se nám vymyká z rukou. Jistým způsobem je funkční globální trh, možná i globální produkce, ale velmi

lokální, mnohdy národní je oblast vědy a výzkumu, která je většinou v rukou silných nadnárodních společností. Je tedy otázkou, jaká znalostní ekonomika je uplatňována v České republice, kdy většina velkých společností u nás je vlastněna zahraničními majiteli. Velký potenciál proto vidím u malých a středních podniků, které jsou většinou vlastněny českým kapitálem, které jsou dostatečně pružné a které mají do budoucna velký potenciál být nositelem „znalostní ekonomiky“ v ČR.

Na závěr mi dovoluji jednu myšlenku. Pro život je výrazně lepší být schopným a úspěšným, v okolí uznávaným řemeslníkem, než neschopným a v životě nešťastným inženýrem. Všem přeji optimální uplatnění ve „znalostní ekonomice“.

Ing. Pavel Bartoš, viceprezident HK ČR

Na návštěvě u IHK

Dne 2. září 2009 začalo ve školách vyučování a zástupci mostecké komory a její dceřiné společnosti KOMORA s.r.o. se vydali hledat inspiraci k dalším vzdělávacím aktivitám na návštěvě v IHK-Bildungszentrum GmbH, které je dceřinou společností partnerské komory v Sasku-Anhaltsku. Po představení vzdělávací instituce a prohlídce budovy se v přátelské atmosféře rozproudila diskuse na téma vzdělávání v tom nejširším smyslu slova.

I přesto, že vzdělávací systémy v Česku a Sasku-Anhaltsku jsou rozdílné a německé komory, díky povinnému členství, realizují celou řadu vzdělávacích programů ze zákona, našli přítomní společné styčné body. Jedním z nich je vzdělávání začínajících podnikatelů. A to ne z řad nezaměstnaných, jak tomu bylo doposud, ale z řad skutečných zájemců o podnikání. Velmi přínosný je i následný roční „kaučink“, který, v terminologii německých

kolegů, „mladým“ podnikatelům velmi pomáhá. A tak je možné, že se v nejbližší době zrodí nový zajímavý vzdělávací program a podpoří se rozvoj a kvalita podnikání i v našem regionu.

Úřad OHK Most

inzerce

Servis Leasing

NABÍDKA SLUŽEB SPOLEČNOSTI Servis Leasing a.s.

Společnost Servis Leasing a.s. nabízí od 1.10.2009 členům Okresní hospodářské komory Most, ale i dalším právníky fyzickým osobám možnost zapůjčení osobních automobilů pro své služební nebo soukromé účely.

Tuto službu je možné využívat také o víkendech, státních svátcích a po dohodě i na delší dobu.

K zapůjčení nabízíme osobní automobily tovární značky Volkswagen a Ford.

K dispozici jsou i střešní nosiče, nosiče kol, nosiče lyží a střešní box.

 Servis Leasing
Czech Coal Group

- operativní leasing
- finanční leasing
- správa autoparku
- prodej vozů

Podmínky pronájmu:

Cena za zapůjčení je 705,- Kč včetně DPH na den

Místo předání a převzetí je v sídle společnosti CCS a.s.

➔ Další informace získají zájemci na telefonním čísle: 476 203 366 nebo 602 143 865

případně prostřednictvím e-mailu: pujcovna@sl-as.cz, nebo jira@sl-as.cz.

Znalostní ekonomika – naděje nebo chiméra?

Ty tam jsou doby, kdy se Albert Einstein, Graham Bell nebo Thomas Alva Edison stávali symbolem epochy, jež nezřídka po nich dostávala jméno. Lidská činnost je dnes natolik specializovaná, že sociální úspěch (plynoucí z vědomostí a znalostí) vyžaduje vynaložení příliš mnoha sil a času.

V každé populaci se vyskytuje jen omezený počet individualit, které jsou ochotny a schopny v sobě nalézt odpovídající síly a obětovat potřebný čas. „Be easy“ a „cool“ je nepopíratelně pro významnou část populace daleko lákavější, mj. také díky propracované masáži médií, která předkládá dostatečné spektrum „cool“ celebrit, které s lehkostí cikády prolouvají životem a nouzí netrpí ani v zimě, jak se nám snaží namluvit prastará bajka „O cikádě a mravenci“.

Vcelku bez povšimnutí veřejnosti, zastíněno manévry na politickém bojišti, proto proběhlo 7. dubna 2009 desáté výročí od usnesení vlády ČR č. 277 ze dne 7. dubna 1999, kterým bylo uloženo tehdejšímu ministru školství Eduardu Zemanovi zpracovat „Národní program rozvoje vzdělávání v České republice“, na základě vládního schválení „Koncepce vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v České republice“, jejímž účelem mělo být nastartování nové éry Českého školství pro třetí tisíciletí.

Z hlavních bodů této koncepce, tak jak jsou formulovány, působí některé velmi dvojznačně, jiné již na první pohled nesplnitelně a není nutno je ani komentovat:

1. Uskutečnit změny vzdělávací soustavy, které umožní přístup k vyššímu vzdělání i dětem z méně podnětného sociálního prostředí.
2. Umožnit dvěma třetinám až třem čtvrtinám mladých lidí získávat maturitu ve středním všeobecném nebo odborném vzdělávání.
3. Zajistit do roku 2005 polovině populačního ročníku možnost nastoupit do některé z forem terciárního vzdělávání.
4. Prodloužit průměrnou délku vzdělávání do roku 2005 ze současných 14,7 na 16,7 let, a tak se vyrovnat dnešnímu průměru zemí Evropské unie.
5. Vytvořit rozmanitou a prostupnou vzdělávací soustavu, která bude rozvíjet klíčové kompetence a příležitosti k celoživotnímu učení. Posílit rozvoj předškolního vzdělávání a druhého stupně základní školy, bohatost a rozmanitost vzdělávací nabídky, a umožnit tak lépe respektovat různé zájmy a možnosti dětí.

7. Odstranit do roku 2002 slepé uličky na přechodu mezi základní a střední školou a v soustavě středních škol.
8. Podpořit rozvoj diverzifikovaného terciárního vzdělávání srovnatelného se zeměmi Evropské unie.
9. Připravit koncepci a strategii rozvoje dalšího vzdělávání (vzdělávání dospělých), včetně legislativního zajištění a způsobu financování.
10. Zvýšit veřejné výdaje na vzdělávání z necelých 4,5 % HDP na 6 % HDP v roce 2002.

Několik praktických a kritických poznámek k citovaným bodům:

K bodu 2.: Umožnit 66 až 75 % mladých lidí získat maturitu znamená, že složení maturity se nezbytně musí stát formální záležitostí snížením úrovně nároků na maturanta. Nemluvě o popření normalnosti Gauss-Laplaceova normálního rozdělení intelektových dispozic v populaci. Výsledky tohoto postupu jsou již dnes patrné, když zaměstnavatelé nechápu a ptají se, proč by měli přijímat absolventa – „zedníka s ušolíchanou“ maturitou, který neví, jak se drží zednická lžice, jak se umíchá malta nebo jak se vypočítá kubatura bednění!

K bodu 3.: Některé formy terciárního vzdělávání již dnes vyvolávají problémy, které by, nebyť takové formy vzdělávání, ani nevznikly. Dosti široce to platí o některých formách tzv. humanitního vzdělávání, jejichž absolventi nemají daleko k anticikým haruspikům, jejichž vzdělání ve výsledku lze charakterizovat dávným bonmotem: Vědí všechno o ničem a nic o všem...

K bodu 5.: Zde by bylo možno parciálně aplikovat výhrady uvedené k bodu 2. a 3. Pojem „prostupnost vzdělávací soustavy“ je zjevně antagonistem k pojmu „kvalita vzdělávací soustavy“.

K bodu 6.: Je skutečně pozoruhodné slovní spojení, zvláště, přihlédneme-li k realitě „dětských zájmů“ u adolescentů na druhém stupni základní školy, kteří pro všechny tyto zájmy nejsou schopni zvládnout ani trivium. Nejlépe to glosuje nápis na volebním billboardu nejméně parlamentní strany, kde významný politik sugestivně tvrdí „My chceme bezplatnou zdravotní péči pro všechny! ... a co chceš Ty?“ Neznámý šibal přímo na billboard sprejem doplnil: „Já chci iPod!“ (pro neznalé iPod je multimediální telefon).

K bodu 8.: Terciární vzdělávání srovnatelně lepší měla Česká republika dávno před zavedením reformy, stav, kdy bylo srovnatelné se zeměmi Evrop-

ské unie, již pominul a máme co dohánět K bodu 10.: Podíl výdajů na vzdělávání v ČR se za celé období nepřiblížil ani 5 % HDP a jistě nelze očekávat, že v roce 2009 – ve stínu zuřící globální ekonomické krize – by mohlo být dosaženo lepšího výsledku:

Rok	% HDP
2001	4,2
2002	4,4
2003	4,5
2004	4,4
2005	4,4
2006	4,4
2007	4,3
2008	4,2

Znalostní ekonomika a knihy různých barev

Základním smyslem probíhajících a budoucích reforem je to, aby systém terciárního vzdělávání přispíval k sociální spravedlnosti, udržoval vysokou kvalitu ve všech svých činnostech a fungoval hospodárně (OECD 2008a) in.

Existuje celá řada výkladů pojmu „znalostní ekonomika“, nejčastěji bývá spojován a vyslovován jedním dechem s pojmem „inovace“.

V ČR se stala módní záležitostí v projevech politiků, pokud v nich vůbec školství deklarativně zmiňují. Jako alibi potvrzující posilování školství a priorit znalostní ekonomiky vzniklo několik „zelených a bílých knih“ (a souvisejících analýz či konceptů), dále analýz původních analýz, evaluace konceptů, kritiky konceptů, obhajoby analýz i konceptů atd. Mnoho z nich je vystaveno na různých webech.

Vesměs je to trudné čtení, které svým duchem, a často i dikcí, vrací čtenáře nejméně o čtvrt století nazpět. (Zájemci si snadno najdou v Google).

Zatím nejlépe prokazatelným výsledkem jsou zhoršující se výsledky českých žáků v mezinárodních výzkumech PISA a TIMSS, které jsou opakovaně prováděny v intervalu 3 a 4 roky. Metodika i zaměření obou průzkumů se liší, nikoli však výsledky

testovaných žáků z České republiky, kteří se postupně ze špičky nebo lepšího průměru na počátku (v roce 1995 – TIMSS, 2000 - PISA) propadají stále hlouběji do pole průměrných a podprůměrných.

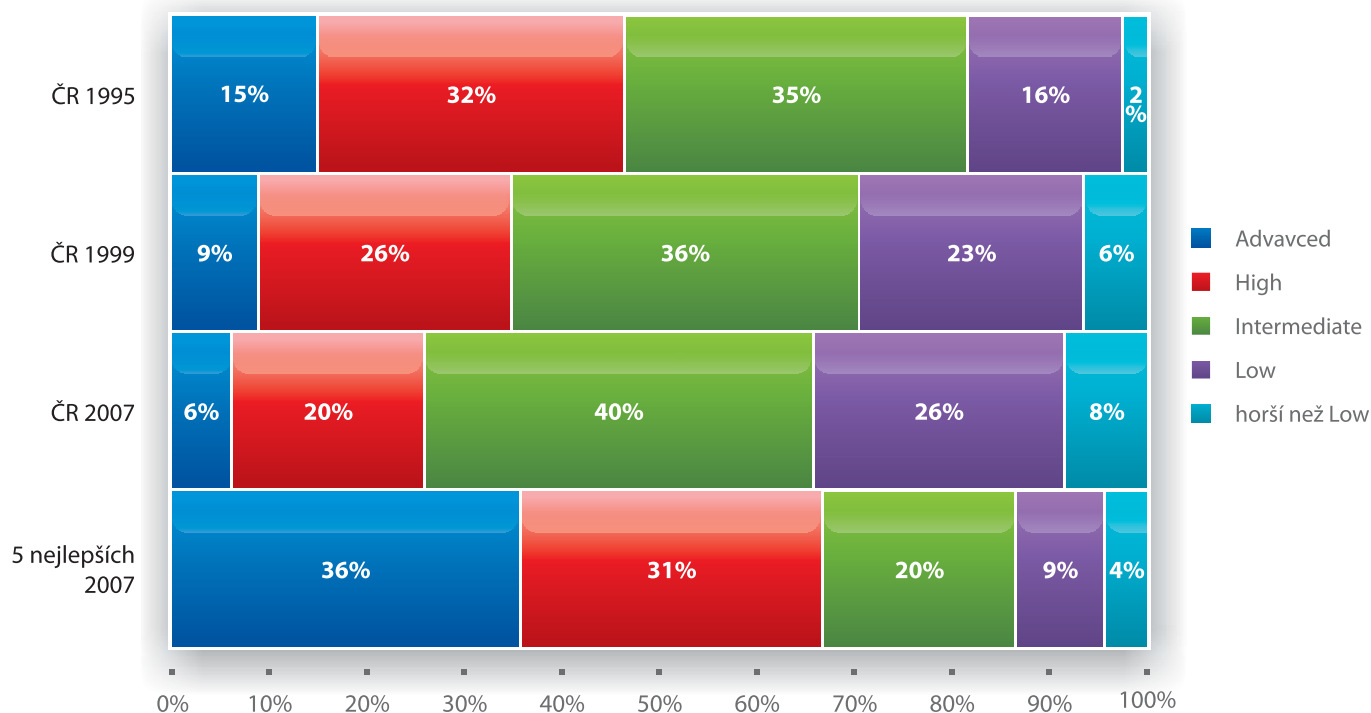
Jako příklad může posloužit tabulka matematických dovedností žáků 4. tříd, kde byl sledován propad/vzestup vědomostí v testech roku 2007 proti roku 1995:

Země	Průměrný výsledek		Rozdíl	Zlepšení/ zhoršení
	2007	1995		
Anglie	541	484	57	▲
Slovinsko	502	462	40	▲
Lotyšsko	537	499	38	▲
Nový Zéland	492	469	23	▲
Austrálie	516	495	22	▲
USA	529	518	11	▲
Japonsko	568	568	1	■
Skotsko	494	493	1	■
Norsko	473	476	-3	▼
Maďarsko	510	521	-12	▼
Nizozemsko	535	549	-14	▼
Rakousko	505	531	-25	▼
Česká republika	486	541	-54	▼

A další ilustrativní příklad - srovnávací graf matematických znalostí a dovedností v jednotlivých periodách testování v porovnání k průměru pěti nejlepších zemí.

Rozložení žáků 8. ročníků dle dosažené úrovně vědomostí v testech TIMSS

(mezinárodní projekt pro měření výsledků vzdělání) - předmět matematika

Z grafu vyplývá, že za dvanáct let testování u stejné skupiny české populace poklesl podíl skóre nadprůměrných (Advanced) o více než polovinu a čtyřnásobně vzrostl podíl horších než podprůměrných (horší než Low). Podíl pokročilých (High) klesl o třetinu, ale naopak o třetinu vzrostl podíl podprůměrných (Low), podíl průměrných mírně narůstá (Intermediate). 5 nejlepších 2007 je průměr skóre zemí na prvních pěti místech (= Čína, Korea, Singapur Hong Kong, Japonsko)

Z dílčích analýz podle typu škol vyplývá, že nejen matematika a přírodní vědy, ale obecná gramotnost má výborné skóre na obou typech gymnázií, dále na technických (průmyslových) školách a podprůměr na tzv. středních školách s maturitou. To odpovídá tvrzení: „Téměř osmdesát procent studentů základních a středních škol má problémy s učením. Vyplývá to z dlouhodobého výzkumu, který provádí od roku 2004 agentura Commservis.com na základních a středních školách po celé České republice.“

Na základních a odborných středních školách s maturitou převládá frustrace, jak mezi pedagogy, tak mezi žáky a studenty, a úroveň si již tradičně udržují jen gymnázia a některé specializované střední školy.

Není divu, že na školách vysokých je v duchu konceptu znalostní ekonomiky nutno upravovat propustnost, abychom byli srovnatelní s EU či zeměmi OECD alespoň v počtu nastupujících na pokud možno různé formy fakult terciárního školství. Pokud možno bez výuky matematiky, fyziky a dalších přírodních věd.

Velmi detailní výsledky výzkumů v populaci celkem jasně ukazují, proč.

Namísto závěru citace

...jak hodnotí přechod na znalostní ekonomiku jeden z frustrovaných pedagogů:

„Říká se tomu reforma školství. Její podstatou je přinutit kantory rozžvýkávat a rozpatlávat tyto nesmysly do šilných vlastních tlustospisů. Ty schopné, kteří ještě ve školství zbyli, to neskutečně otravuje, zdržuje od výuky a vyhání ze školství. A těm neschopným to dává návod, jak se konečně „aspoň v tom školství“ uchytit. Vždyť k tomu dnes stačí tak málo! Sepsat (a vlastně stačí jen opsat) několik set stran neskutečně hlubokých myšlenek typu „v souladu s příslušným ustanovením RVP žák v oblasti klíčových komunikativních kompetencí vybuduje kompetenci pro recepci a produkci textů, a to jak psaných, tak verbálně artikulovaných.“

Pak už je třeba jen zrušit ve třídě řady lavic, tyto rozházet volně po místnosti, a když přijde inspektor, nechat děti volně se válet na nich, nebo ještě lépe mezi nimi. A moderní špičkový učitel je vidět na první pohled. Co se dítě skutečně učí, co se naučí a co umí, je nejen zcela nepodstatné, ale nesmí se o tom vůbec mluvit. Slova jako „umět“ a „učení“ byla z pedagogického slovníku totiž už dávno zcela vyškrtuta jako přežitek dob dávno minulých.“

Lze tedy soudit, že budování znalostní ekonomiky v České republice má skutečně spíše charakter honby za chimérou.

A zbývá dodat s pohledem na horizont příštích 15 let, že pokud jde o znalostní ekonomiku, bude muset budoucí generace studovat hluboko v předklonu..., to aby neztratila stopu, protože podle výsledků vzdělávacích a znalostních testů ve východní Asii příliš nehledí na „respektování různých zájmů a možností dětí“, zato jejich děti vykazují pravidelně nejlepší výsledky.

Ing. František Kružík

„Odkaz na použitou literaturu najdete na webu OHK Most.“

Zeptali jsme se

Bezesporu se nacházíme v době, která není pro českou ekonomiku příliš povzbudivá. Odhlédneme-li od fenoménu celosvětové krize, pak i v „normální“ době bychom museli přemýšlet o tom, jak dál. Česká republika zcela jistě už nikdy nebude hrát nadnárodně významnou roli z hlediska kvantitativních nespotebních ukazatelů. V poslední době se stále více prezentuje názor, že šanci Česka je znalostní ekonomika a na ni navazující vzdělanost. Zároveň ale pojem znalostní ekonomika postihlo to, co řadu dalších užívaných pojmů – totiž, že o něm každý mluví, ale každý si jej vysvětluje po svém.

Jste a pravděpodobně budete i nadále nepřehlédnutelnými politiky a ekonomickými odborníky a nás by, při chybějící alespoň vysokoškolské definici, pochopitelně zajímal váš výklad pojmu znalostní ekonomika.

A pokud je to cesta i pro nás, tak co je třeba dělat a co nedělat?

Miroslav Kalousek, který nedávno předal rezort financí, a to v době ne příliš povzbudivé pro českou ekonomiku:

Vzdělanostní ekonomika je pojem, který chápu jako model národní ekonomiky, která produkuje výrobky a služby s vysokou přidanou hodnotou kvalifikované a intelektuální lidské práce. Je založena na podpoře vědy, výzkumu a inovací, využívá nejmodernější technologie a kvalifikované pracuje s informacemi. V našem případě proto pokládám za nezbytné následující kroky:

- reforma terciárního vzdělávání,
- institucionální reforma podpory vědy a výzkumu - tzn. zřídit jen jednoho správce veřejných zdrojů a novou metodikou výrazně zvýšit efektivitu těchto prostředků,
- podpora privátních zdrojů do vědy, výzkumu a inovací (daňové odpisy s přírůstkovou bází),
- vhodné by bylo i zjednodušení patentových přihlášek a průmyslových vzorů.

Oldřich Vojír, poslanec:

S pojmem znalostní ekonomika se setkáváme již řadu let, nicméně v době, kdy celou společnost prostupuje celosvětová krize, je tento pojem stále více v popředí zájmu.

Tento pojem lze chápat jako vzdělání, zkušenosti a poznatky, které jsou konkurenční výhodou pro spo-

lečnost či stát. Z mého pohledu je tento pojem třeba brát jako součást širší vize. Fenomén globalizace, který zasahuje do všech oblastí našeho působení a přináší řadu nových informací a s tím spojené i nároky nejen na informace, znalosti, ale i na konkurenceschopnost státu. Podstatou tohoto pojmu je, aby byly nejnovější poznatky výzkumu a vývoje okamžitě „vstřebávány“ podniky. Zda je to klíč k nastartování zpomalené ekonomiky s výhledem finanční krize, je otázkou. Výzkum a vývoj se totiž ve vyspělých zemích dávno nezaměřuje jen na hmotné produkty, ale stejně tak vede ke zlepšování celé sféry přidružených služeb. Rozhodující roli může hrát právě znalostní ekonomika, knowledge management, konkurenční výhoda či špičkové technologie. Společnosti zabývající se špičkovými technologiemi totiž inklinují k usazování v jednom regionu, který v důsledku jejich vzestupu postupně předhání svou celkovou úroveň jiné oblasti, a to i v rámci jednoho státu. Takto úzce specializované společnosti potřebují vysoce kvalifikované inženýry a specialisty. Vzhledem k tomu, je vzdělání základním klíčem k vytváření bohatství a konkurenceschopnosti v globální znalostní ekonomice, pak bude naše vzdělávání a odborná příprava hrát klíčovou roli v podpoře všech členů naší společnosti, přizpůsobit se novému prostředí a přispět tak k rozvoji znalostní ekonomiky. Znalostní ekonomika poskytuje mnoho příležitostí k prosazování udržitelného hospodářského růstu v mnoha zemích, jako generace technických, technologických a ekonomických znalostí má pozitivní vliv na růst produktivity, expanzi ekonomik.

Téma „TEMA“ podle Hofmanna

Znalostní ekonomika a vzdělanost – máme se proč bát?

Znalostní ekonomika je heslo, jímž se již delší dobu zaklínají ekonomové, politici, žurnalisté, pedagogové, ale i tzv. obyčejní lidé, mezi které se mimochodem počítám i já. Abych mohl přispět svou pověstnou „troškou do mlýna“, přečetl jsem řadu článků a pojednání a srovnával tam publikovaná moudra se svými znalostmi a představami. Mnohé z toho, co jsem četl, je nepublikovatelné z důvodů mnohých, mnohé je nepublikovatelné z důvodů politických a mnohé prostě proto, že se to lidově řečeno nedá číst. Tak tedy co to vlastně ta vzdělanostní ekonomika je a jak souvisí s úrovní vzdělanosti, nejen našeho, národa. Je potřeba znovu připomenout, že staré moudré české přísloví o vůni sena, které jinak voní koním a jinak zamilovaným, lze beze sporu použít i pro tuto problematiku. Jinak ji vidí pedagogická a vysokoškolská obec, která ve své většině tvrdí, že vzdělanostní ekonomika je nám vzdálena, či se nám vzdaluje, neboť ve školství a vědě chybí peníze a bez peněz nelze dostatečně kvalitně a dostatečně kvantitativně zajistit vzdělávání obyvatelstva. Nevzdělané

z makroekonomického hlediska posouvá znalostní ekonomika bod maximalizace daňových příjmů na Lafferově křivce výrazně k nižším hodnotám daňových sazeb. Aneb, jednoduše řečeno chceli být zemí pro firmy z hlediska znalostní ekonomiky zaslíbenou, měli bychom snížit jejich daňovou zátěž. Protože firmy, které hodně vydělávají, chtějí působit a následně platit daně tam, kde to pro ně bude nejvýhodnější.

Ale pojďme k senu a zamilovaným. Oponenti obce pedagogické a vědecké, kritizující výši vydávaných prostředků na vzdělávání a vzdělanost, často argumentují nízkou účinností našeho vzdělávacího systému a jeho devalvací. Opět lidově řečeno, že na to, jací absolventi opouští naše vysoké a střední školy a jaké jsou výsledky naší vědy a výzkumu, jde do těchto oborů prostředků až dost a bylo by potřeba zefektivnit jejich vynakládání. Ještě polopatěji řečeno, úroveň znalostí absolventů středních a vysokých škol je nízká a vědci toho mnoho užitečného nevyzkoumali. Vrháme se do řešení

tohoto problému opět po hlavě a rozdělení na dvě téměř nenáviditelné si odporující skupiny. Podívejme se například na státní maturitu a jejich očekávané a stále odkládané zavedení. Protestují studenti, politici, rodiče i lidé, kteří o problému nemají ani páru. Stejně mnoho mají státní maturitu příznivců. Tak jak to tedy vlastně je? Kdo z nás starších pamatuje svá léta středoškolská, asi ho ani nenapadne, že by s ním někdo diskutoval, z čeho a na jaké úrovni by chtěl maturovat. Slavili jsme devadesát let gymnázia v Mostě a vsadím boty, že úroveň maturitních zkoušek na tomto ústavu v průběhu téměř staletí kolísala. Možná, že v mém maturitním roce byla úroveň maturit vyšší než v roce právě uplynulém a že ta naše byla o mnoho horší než v roce 1963. Nebo tomu bylo naopak? Případá mi to jako srovnávat, jestli lepším hercem byli pánové Mošna, Höger nebo Hanzlík, či byl-li lepším fotbalistou Bican, Masopust nebo Nedvěd. Srovnání je těžké, ne-li nemožné. Ani já nevím, jestli mají být maturitu dvojí úrovně a k čemu to bude dobré, i když musím souhlasit s těmi, kteří tvrdí, že pro současné studenty by mělo platit, že budou maturovat dle současných pravidel. Protože jsem přesvědčen, že měnit podmínky závodníkům během závodu se nesluší, ale na druhou stranu chci ve smyslu výše napsaného podotknout, že maturita těžší ani lehčí naše postavení mezi státy s rozvinutou znalostní ekonomikou nezmění. Ani nezlepší, ani nezhorší. Je to jen jeden dílčí problém a nemůže rozhodnout zdali bude znalostní ekonomika v naší zemi zbožným přáním, či realitou.

Obecně vzato je mi asi jako každému jasné, že čím víc budeme mít chytrých a vzdělaných lidí zapojených do normálního života, tím na tom budeme lépe z hlediska nejen znalostní ekonomiky, ale i z hlediska kultury, ekologie, etiky, estetiky a snad i sportu. Protože prý když nepostoupíme na MS ve fotbale, přijdeme o miliardy!! A hle, znalostní ekonomika v praxi. Konečně máme na místě trenéra a manažera národního týmu správného člověka. Vzdělaného s vynikající praxí. Teď už jenom sehnat ty správné fotbalisty. A v celé naší společnosti je to podobné. Nejen, abychom měli v čele naší země ty správné a vzdělané a morální manažery, ale abychom pro ně potom také byli tím správným týmem.

Váš PhDr. Václav Hofmann

Vzdělání a životní moudrost

Člověk je tvor zvědavý, hravý a také soutěživý. Jen se podívejte kolem sebe a na sebe. Neustále se poměřujeme s okolím a jsme zvědaví, jak to jen ten druhý dělá, že je ... bohatý, úspěšný nebo držitel titulu profesor.

Je startovní pozice u všech lidí stejná? Není, v mnohém hraje své genetika a možná i ty tři sudičky nad kolébku, které nám daly do vínku naše vlastnosti. Milá Růženko, budeš krásná, chytrá a ... a v osmnácti se píchneš do prstu a usneš! Určitě víte, jak tato pohádka nakonec skončila. Jenže my se na prince spoléhat nemůžeme. Musíme najít sebe samu samí a vzdělávat se (pracovat) v tom, co je nám vlastní.

Prostě je to prosté, jen se podívejme na vysvědčení své a svých kamarádů a pochopíme, o čem se pokouším psát. Každý jsme na NĚCO (někdo na holky a někdo na vdolky) a to je prima. Tato různorodost nás dělá zajímavými a schopnými přežít. Někdo už na základce píše básně a nerozumí číslům a ten druhý naopak nedokáže napsat ani

krátký dopis, ale miluje rozebírat do mrtě každou věc, co mu přijde pod ruku. Z jednoho je pak dnes lektor literatury a z druhého automechanik. Vzdělali se v tom svém, prostě našli sebe samu.

Co se týká úspěchu, je otázka, zda k němu stačí talent a dřina. Studie psychologů dnes už na souhru těchto dvou faktorů nepřísaňají. Zdá se překvapivě, že talent je podružný. Hlavním důvodem úspěchu v oboru je dřina a taky toho trocha štěstí spočívající v možnosti trénovat. Stačí být na začátku průměrným a věnovat spousty, ale opravdu spousty času tréninku, a staneme se mistry v oboru. Jen nesmíme zapomenout, že opravdu v tom daném oboru chceme vyniknout.

Vedle vzdělání ale existuje i něco navíc. Osobně to něco navíc nazývám ŽIVOTNÍ MOUDROST. Dokonce jí tzv. na miskách vah dávám větší váhu než vzdělanosti. Myslím si, že bez ní se moc dobře nedá žít. Chybí-li nám, plácáme se životem od nikam do nikam, i když máme IQ génia. Naplníme jen jednu stranu svého života. A ta druhá proteče

mezi prsty, jako promarněná příležitost. Život má být vyvážený. Nemá existovat jen život profesní ale i ten soukromý. Mají se navzájem doplňovat. Co je platné, že jste geniální chemik, když své znalosti používáte jen k ničení věcí.

Pro nás Čechy je prý ještě jedna vlastnost charakteristická – rádi či neradi si závidíme. Delší vlasy, větší prsa, nové auto, novou ženu... Možná by stálo zauvažovat, zda je nutné zrovna tyto „materiální“ věci závidět. Zkusme spíše závidět tu životní moudrost. Člověk, který má tu zmiňovanou životní moudrost, se kupodivu s námi o ni rád podělí. Tak naslouchejme.

Jolana Siblíková

inzerce

Nabídka ušitá na míru vašemu podnikání

Najít v současné době banku schopnou uspokojit finanční potřeby podnikatelů není jednoduché. V ČSOB víme, co pro výkon své profese potřebujete. Proto jsme pro Vás, **členy profesních komor**, připravili zvýhodněnou nabídku.

ČSOB | Firemní konto

- veškeré tuzemské příchozí platby zdarma
- zvýhodněná úroková sazba (bez ohledu na zůstatek)

ČSOB | Povolené přečerpání

- možnost financovat i nové členy – stačí pouze šestiměsíční členství v profesní komoře
- výhodná úroková sazba
- zajištění limitů nad 100 000 Kč pouze blanko směnkou bez avalu
- možnost přečerpání až do výše 1 milionu korun

A navíc ČSOB Spořicí účet pro podnikatele s týdenní výpovědní lhůtou.

www.csob.cz

Člen skupiny KBC

Pobočka ČSOB Most, Moskevská 1999, tel.: 476 446 011, e-mail: info.most@csob.cz.

Informační systém pro cestující

– součást nového projektu dopravního podniku

MOST, LITVÍNOV – Cestující na Mostecku a v části Ústeckého kraje by se již brzy mohli setkat s dalšími novinkami, které pro ně připravuje jeden z největších a nejprogresivnějších místních dopravců – DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova, a.s.

Ten již několik let provozuje ve svých vozidlech jeden z nejmodernějších elektronických odbavovacích systémů cestujících, který je založen na bezkontaktních čipových kartách MiFare Standard. Před více jak rokem se podařilo spustit v pilotním projektu vzájemné uznávání čipových karet s dalším dopravcem – ČSAD Slaný. Veškeré odbavovací transakce těchto dvou dopravců jsou pak v clearingovém centru vzájemně porovnány a započteny tak, aby si mohli platby vyrovnat. Aby mohl DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova, a.s., vydávat elektronické peníze, musel získat povolení od České národní banky. Dalším krokem v rozvoji odbavovacího systému bude právě nyní připravovaný projekt rozšíření stávajícího odbavovacího uspořádání o plošný informační a řídicí systém. „Představenstvo společnosti schválilo tento záměr a rozhodlo o tom, že dopravní podnik připraví tento projekt tak, aby bylo možné požádat o dotaci z evropských fondů,“ řekl předseda představenstva DOPRAVNÍHO PODNIKU měst Mostu a Litvínova, a.s. Ing. Václav Zahradníček. Připravovaný projekt by měl přinést cestujícím kvalitnější poskytování veřejné služby, zároveň by měl zvýšit její atraktivitu. „Chceme jeho prostřednictvím

měst a zejména nedostatku parkovacích ploch ve městech.

Celý projekt je rozdělen na tři etapy, každá z etap bude trvat zhruba osm měsíců. „V první etapě projektu chceme změnit stávající radiový systém z analogového na digitální. Souběžně budeme řešit i vybavení vozidel digitálním radiovým systémem. Zároveň budeme budovat dopravní odbočky v Mostě a Litvínově,“ řekl předseda představenstva DOPRAVNÍHO PODNIKU měst Mostu a Litvínova, a.s. Ing. Václav Zahradníček.

Druhá etapa projektu obsahuje vybudování optické páteřní sítě k propojení dispečinků v Mostě a Litvínově. „Využijeme přitom našich trolejových sloupů na tramvajové trati od mosteckého Intersparu až po Litvínov k Citadele, včetně odbočky na nádraží ČD v Mostě. Na tuto optickou síť, která bude sloužit k přenosu dat, napojíme všechny předprodeje a vybrané zastávky, kde budou umístěny zastávkové informační panely,“ řekl dále Zahradníček. Podle něj bude optický kabel propojen také s infokiosky a samoobslužnými zónami. „V infokiosku si bude moci cestující zjistit informace o dopravě, o městě či další zajímavosti. Samoobslužná zóna mu zase umožní například

PODNIKU měst Mostu a Litvínova, a.s. Ing. Václav Zahradníček.

Ve vozidlech bude dále umístěn akustický hlásič a povelový přijímač pro nevidomé. Vozidla budou vybavena novou radiostanicí, která po propojení s palubním počítačem vozidla bude zajišťovat jak hlasovou komunikaci, tak nezbytný přenos dat. To umožní dispečinku být ve spojení s řidičem, zároveň bude tento systém využíván i pro přenos dat o vozidle, která jsou následně využívána například pro clearing.

Úspěšnost clearingů, nebo chcete-li vzájemného rozpočítání transakcí mezi zúčastněnými dopravci, je totiž přímoúměrná kvalitě a kompletnosti dodávaných dat. Nastupující integrace různých dopravních systémů přímo vyžaduje průhledné a přesné vzájemné vyúčtování tak, aby dopravci nepřicházeli o peníze, které jim opravdu náleží.

Ústecký kraj připravuje svůj globální projekt Integrovaného dopravního systému, jehož účastníky by mohli být jednotliví dopravci z regionu. „DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova, a.s. již má více jak roční zkušenosti z pilotního projektu vzájemného uznávání čipových karet. Není tak daleko doba, kdy bude cestující na jednu čipovou kartu od jednoho

vím zvýšit zájem cestujících a rozšířit využívání veřejné dopravy. Celý projekt je zaměřen především na uživatele veřejné dopravy, to znamená cestující v městské hromadné dopravě a linkových spojích propojujících obce a venkovská sídla s jejich spádovými centry. Samozřejmě se vztahuje i na osoby handicapované, zejména na osoby se sníženou schopností orientace,“ řekl dále Zahradníček.

Do projektu byla zařazena městská hromadná doprava v Mostě, Litvínově, Meziboří a linkové dopravy na zhruba třetině území Ústeckého kraje. Zvolenou formou projekt naplňuje záměr dopravce na zvýšení informovanosti a komfortu cestování. Byla vyhlášena veřejná nadlimitní zakázka na dodávku podle zákona č. 137/2006 Sb. „Náš tým připravil zadávací dokumentaci a hledáme dodavatele, který splní naše požadavky. Do konce září letošního roku dodavatelé měli předložit své nabídky. Realizaci vlastního projektu pak máme naplánovanou na dva roky,“ řekl Zahradníček. DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova, a.s. sleduje projektem rozšíření stávajícího odbavovacího systému, zejména modernizaci a zvýšení „uživatelské přátelskosti“ poskytované služby.

Veřejná doprava je společensky velmi žádoucí formou přepravy osob. Její přínos je především v nízké ekologické zátěži. Tato doprava je v porovnání s individuální automobilovou dopravou vysoce efektivní, přepraví totiž vysoký počet lidí za minimálních nároků. Její masové využívání může přispět k řešení problémů zahlněných křižovatek

dobití čipové karty přímo z jeho bankovní karty, nebude už muset dojet na předprodejní místo,“ vysvětluje Zahradníček.

Ve třetí etapě pak budou na zastávkách instalovány šesti či čtyřřádkové informační panely. „Zároveň dobudujeme vlastní vozidlový systém ve vozidlech městské hromadné dopravy, který se skládá z digitálních hlásičů, systémů pro nevidomé a informačních panelů,“ řekl Zahradníček. V této etapě bude také instalován vozidlový systém ve vozidlech linkové dopravy, jež obsahuje také digitální hlásiče, systém pro nevidomé a informační panely.

Co vlastně celý systém přinese cestujícím? Kromě venkovních zařízení na zastávkách, infokiosků či samoobslužných zón, kde si cestující bude moci například dobit svou čipovou kartu přímo ze své bankovní karty či získat přesné informace o městě či veřejné dopravě, budou vozidla městské hromadné dopravy i linková vozidla doplněna o zařízení, které umožní sledování polohy jednotlivých vozidel pomocí systému GPS.

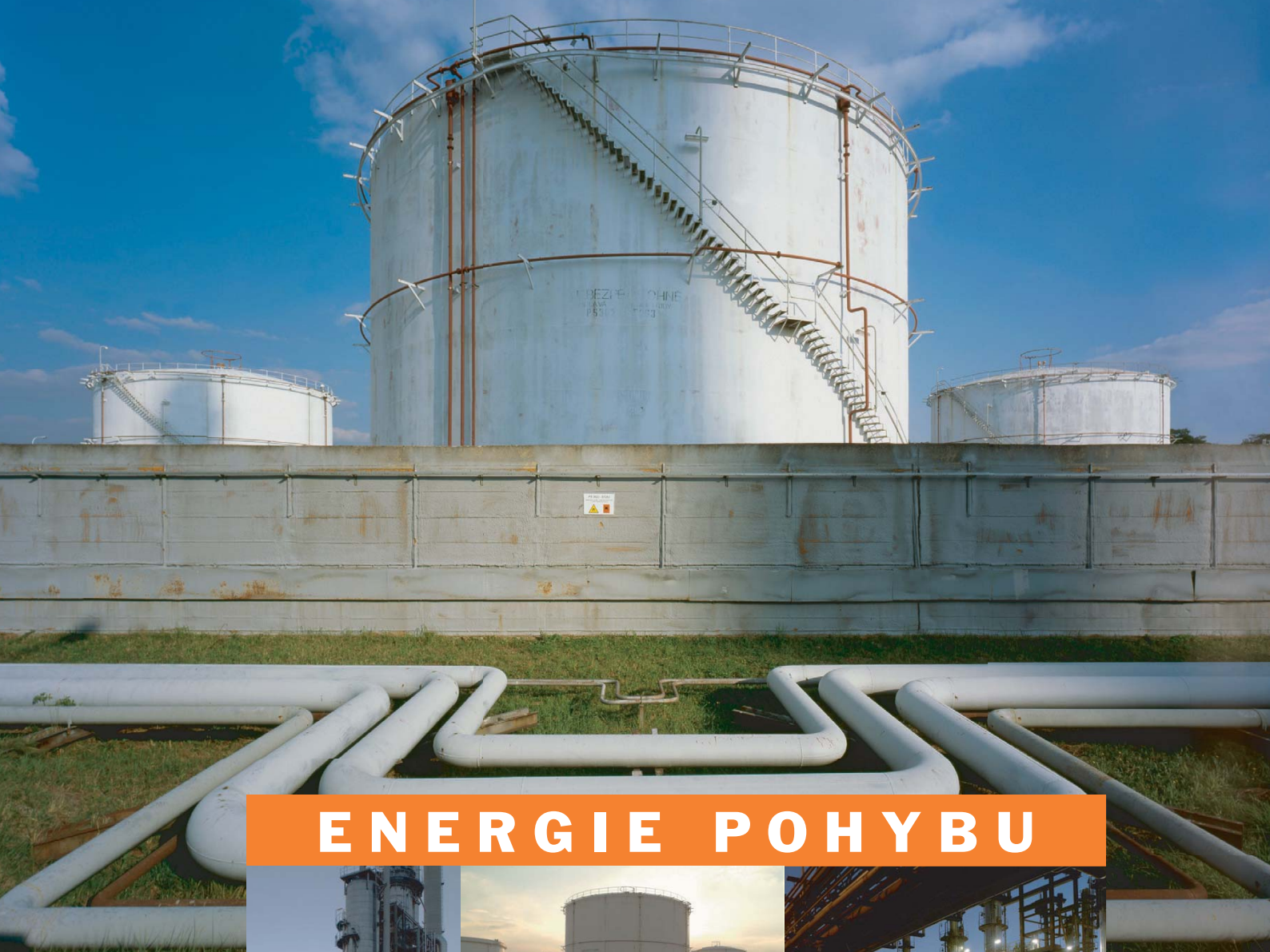
Stávající informační vozidlový systém, který se skládá ze zobrazovače času a pásma, bude navíc doplněn o vnitřní panel zajišťující zobrazení požadovaných informací. „Cestující tak v každém okamžiku uvidí aktuální zastávku, cílovou zastávku a číslo linky. V případě nenadálé události bude možné na infopanely na zastávkách zaslat z dispečinku krátkou textovou informaci o situaci, takže cestující se rychle dozví aktuální informace,“ vysvětluje předseda představenstva DOPRAVNÍHO

dopracovat cestovat po celém Ústeckém kraji, neboť nynější projekt nejen rozšiřuje možnosti odbavovacího systému, ale navíc může přispět i jako základní stavební kámen IDS Ústeckého kraje,“ dodal Zahradníček. Připravovaný projekt, který je svým rozsahem a pojetím ojedinělý, také sleduje zájem a rozvoj autobusové a drážní dopravy Ústeckého kraje.

(dp)

Všechna zobrazená zařízení jsou pouze ilustrační, konečný vzhled všech zařízení je předmětem veřejné nadlimitní zakázky podle zákona.

ENERGIE POHYBU

**Česká
rafinářská**

www.ceskarafinerska.cz

RESPONSIBLE CARE
ZODPOVEDNÉ PODNIKÁNÍ V CHEMII

